

EGZAMIN EKSTERNISTYCZNY Z BIOLOGII Z ZAKRESU LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO DLA DOROSŁYCH

WSKAZÓWKI DLA ZDAJĄCYCH

Zadania w eksternistycznym arkuszu egzaminacyjnym z biologii sprawdzają następujące wiadomości i umiejętności z podstawy programowej:

- I Organizm człowieka jako zintegrowana całość i prawidłowe jego funkcjonowanie
- II Odżywianie się człowieka
- III Elementy genetyki
- IV Elementy ekologii i ochrony środowiska

Szczegółowe wymagania zawierają *Standardy wymagań będących podstawą przeprowadzania egzaminu eksternistycznego z biologii z zakresu liceum ogólnokształcącego dla dorosłych*. Można je znaleźć w *Informatorze o egzaminie eksternistycznym*.

Egzamin trwa 120 minut. Za prawidłowe rozwiązanie 25-30 zadań w arkuszu można uzyskać maksymalnie 50 punktów.

Punkty uzyskane na egzaminie przelicza się na stopnie szkolne:

Progi punktowe	Ocena
47 – 50 pkt	celujący (6)
39 – 46 pkt	bardzo dobry (5)
45 – 24 pkt	dobry (4)
23 – 30 pkt	dostateczny (3)
15 – 22 pkt	dopuszczający (2)
0 – 14 pkt	niedostateczny (1)

Zdający zdaje egzamin eksternistyczny, jeśli uzyskał ocenę wyższą od niedostatecznej. Wynik ustalony przez okręgową komisję egzaminacyjną jest ostateczny i zostanie wpisany na świadectwie.

Większość zadań w arkuszu stanowią zadania otwarte – przede wszystkim krótkiej odpowiedzi (KO), zaś wśród zamkniętych dominują zadania wielokrotnego wyboru (WW).

Zadania otwarte stosowane w arkuszu egzaminacyjnym z biologii

- **Krótkiej odpowiedzi (KO):** odpowiedź pojedyncza, w formie jednego lub kilku prostych zdań, ewentualnie wyliczenia określonej liczby elementów.

Powszechną nieprawidłowością jest poszerzenie odpowiedzi o zbędne informacje. Wydłuża to czas potrzebny na udzielenie odpowiedzi, nie warunkuje zdobycia większej liczby punktów, a nawet może wpłynąć na obniżenie punktacji, jeśli zdający wśród informacji poprawnych umieści nieprawidłowe.

- **Z luką (L):** korekta lub uzupełnienie.

Zadania takie wymagają precyzyjnej odpowiedzi, zwykle jest to jedna poprawna odpowiedź. Zadania odnoszą się do materiałów źródłowych, dlatego w udzielaniu prawidłowej odpowiedzi niezbędna jest wnikliwa analiza tekstu źródłowego. Przydatne są do sprawdzenia umiejętności czytania tekstu ze zrozumieniem oraz opanowania terminologii naukowej.

W grupie zadań otwartych mieszczą się zadania, w których proszony jesteś np.: o zgromadzenie argumentów za i przeciw, porównanie, określenie tendencji zmian, wykonywanie wykresu, przekształcenie tekstu na dane w tabeli, rozpisywanie krzyżówek genetycznych, itp.

Zadania zamknięte stosowane w arkuszu egzaminacyjnym z biologii zawierają gotowe informacje, a zdający dokonuje wyboru poprawnej.

- **Zadania wielokrotnego wyboru (WW):** jedna odpowiedź prawdziwa lub jedna odpowiedź fałszywa. Za ich rozwiązanie zwykle można uzyskać jeden punkt.
- **Zadania na dobieranie (D):** dobieranie, klasyfikacja, uporządkowanie zgodnie z podanym kryterium.

Zdający musi hasła umieszczone w jednej kolumnie dobrać do właściwych odpowiedzi w drugiej kolumnie. Liczba elementów w obu kolumnach zwykle różni się o jeden element.

- **Zadania „prawda-falsz” (PF)** polegają na rozstrzygnięciu, czy informacje zawarte w zadaniu są prawdziwe, czy fałszywe.

Wskazówki dla zdających egzamin eksternistyczny

- ▶ Przed przystąpieniem do udzielania odpowiedzi należy uważnie przeczytać treść polecenia. Trzeba odnaleźć czasowniki operacyjne, np. *narysuj, porównaj, uzasadnij wybór*, i kierować się nimi, konstruując odpowiedź.
- ▶ Obok każdego zadania w arkuszu jest podana maksymalna liczba punktów, które można uzyskać za poprawną odpowiedź. Może to dostarczyć informacji co do liczby czynności, które należy wykonać w zadaniu.
- ▶ Budując odpowiedź, można stosować zwroty, których użyto w poleceniu. Należy starać się, by elementy składowe odpowiedzi były ułożone w logicznym porządku.
- ▶ Udzielać trzeba tylko takiej liczby odpowiedzi, jakiej wymaga polecenie. Ważna jest kolejność – jeśli np. mamy nazwać dwa elementy, a nazywamy trzy, to ocenie podlegają tylko dwa pierwsze.
- ▶ Ocenie podlega właściwe stosowanie terminów biologicznych. Jeśli nie jest się pewnym wiadomości, brzmienia, pisowni lub nie rozumie się znaczenia terminów, lepiej to pominąć.
- ▶ W arkuszach egzaminacyjnych obok zadań o większym stopniu trudności, są zadania łatwe. Nie należy szukać pułapek.
- ▶ Udzielając odpowiedzi, trzeba pisać pełnymi słowami, zdaniami, nie stosować skrótów, pisać wyraźnie.